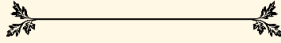

สรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็น การปฏิรูประบบบำนาญ กองทุนประกันสังคม
ครั้งที่ 1

วันที่ 31 สิงหาคม 2560

ณ ห้องแซฟไฟร์ 204-205 อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

ผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 537 คน ประกอบด้วย ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 นายจ้างสถานประกอบการ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้ง ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมในส่วนกลาง

วิทยากร

- การบรรยายเรื่อง “ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม” โดย นายพนัส ไทยล้วน ประธานสภาองค์การลูกจ้างแรงงานแห่งประเทศไทย
- การบรรยายเรื่อง “แนวคิดหลักการ การให้ความคุ้มครองประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม” โดย นายอาร์กซ์ พรหมณี ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
- การนำเสนอแนวทางการปฏิรูปและรับฟังความคิดเห็นเรื่อง “แนวทางการปฏิรูประบบบำนาญประกันสังคม” โดย นางนิยดา เสนีย์มโนมัย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านประกันสังคม

สรุปผลความคิดเห็นในช่วงการอภิปราย

ผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นการปฏิรูประบบบำนาญได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในที่ประชุม จำนวน 19 คน ดังนี้

1. ประเด็นที่ 1: การขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ

1.1 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 1 คงอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพไว้ที่ 55 ปี เจื่อนไข และสิทธิประโยชน์เงินบำนาญแบบเดิม (ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ) จำนวน 2 คน

1.2 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 2 ขยายอายุการมีสิทธิรับบำนาญแบบค่อยเป็นค่อยไป และให้สิทธิชดเชยช่วงเปลี่ยนผ่านหากไม่สามารถทำงานจนถึงอายุที่มีสิทธิรับบำนาญใหม่ได้ คำนวณจากบำนาญที่ควรได้ จำนวน 3 คน

1.3 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 3 ขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญตามหลักสากล และสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ แต่เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง เนื่องจากผู้ประกันตนได้รับทั้งบำนาญและบำนาญภายหลังเกษียณ และเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไปในการปรับขยายอายุการเกิดสิทธิ จำนวน 1 คน

1.4 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 4 ขยายอายุรับบำนาญขั้นต่ำเฉพาะผู้ประกันตนใหม่ สำหรับผู้ประกันตนเดิมสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ แต่เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง เนื่องจากจะไม่กระทบสิทธิของผู้ประกันตนเดิม จำนวน 2 คน

1.5 อื่น ๆ จำนวน 11 คน (ผสมผสานทั้ง 4 แนวทาง)

1.6 ข้อเสนอแนะและข้อสังเกต

- 1.6.1 ควรเพิ่มช่องทางให้ผู้ประกันตนมีสิทธิเลือกอายุเกษียณที่อายุ 55 ปี หรือ 60 ปี
- 1.6.2 ผู้ประกันตนที่เกิด พ.ศ. 2512 กับผู้ประกันตนที่เกิด พ.ศ. 2513 เกิดใกล้เคียงกัน แต่ผู้ประกันตนที่เกิดในปี พ.ศ. 2513 ไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชดเชย เห็นควรให้มีการปรับปรุงแก้ไข
- 1.6.3 ผู้ที่เกิดใน พ.ศ. 2513 ต้องรับบำนาญเมื่ออายุ 60 ปี หากผู้ประกันตนไม่สามารถทำงานต่อได้ต้องการรับบำนาญเมื่ออายุ 55 ปี แต่ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จชดเชย มีเหตุผลอะไรถึงไม่มีสิทธิได้รับเงินชดเชย
- 1.6.4 ควรเพิ่มช่องทางให้เลือกหรือไม่เลือกรับเงินบำเหน็จ
- 1.6.5 ควรดูตัวอย่างกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เพิ่มช่องทางให้ลูกจ้างมีสิทธิเลือกรับ เนื่องจากเหตุผลความจำเป็นของแต่ละคนไม่เหมือนกัน
- 1.6.6 สามารถนำเงินไปลงทุนผ่านกองทุนประกันสังคม ทำให้กองทุนประกันสังคมเติบโต
- 1.6.7 คนที่เข้าใหม่และคนที่เกิดหลัง พ.ศ. 2513 ควรเกษียณอายุที่ 60 ปี
- 1.6.8 ควรขยายอายุจาก 55 ปี เป็นอายุ 60 ปี เพิ่มฐานค่าจ้างจาก 15,000 บาท เป็น 20,000 บาท และขยายอัตราบำนาญเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.5 เป็นร้อยละ 2 ต่อปี
- 1.6.9 คนที่เข้าใหม่และคนที่เกิดหลัง พ.ศ. 2513 ควรเกษียณอายุที่ 60 ปี
- 1.6.10 ทุกแนวทางสำนักงานประกันสังคมยึดแนวทางการศึกษาทางวิชาการและยึดแนวทาง ILO เป็นหลัก ควรยึดแนวทางผู้ประกันตนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นหลัก และชี้แจงทำความเข้าใจทั้ง 4 แนวทางว่ามีจุดดี จุดด้อย ที่ต่างกันอย่างไร เช่น เรื่องขยายอายุมีสิทธิรับบำนาญจากอายุ 55 ปี เป็นอายุ 60 ปี การขยายฐานค่าจ้างในการคำนวณ และควรนำจุดดีแต่ละแนวทางมารวมกันเป็นแนวทางที่ 5

2. ประเด็นที่ 2: การเพิ่มสิทธิประโยชน์การประกันสุขภาพต่อเนื่องแก่ผู้รับบำนาญ โดยผู้รับบำนาญสามารถเลือกรับการประกันสุขภาพต่อเนื่องหลังจากออกจากการเป็นผู้ประกันตนได้ โดยยอมให้สำนักงานประกันสังคมหักเงินบำนาญส่วนหนึ่งเป็นเบี้ยประกันสุขภาพ มีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

- (1) ควรมีการประกันสุขภาพคุ้มครองตลอดชีวิตและยินดีที่จะจ่ายเบี้ยประกันสุขภาพ
- (2) ปัจจุบันผู้ประกันตนที่อายุ 55 ปี เกษียณอายุแล้ว ต้องการใช้สิทธิในการรักษาพยาบาล จึงสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39 และไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จหรือบำนาญ
- (3) กรณีผู้ประกันตนรับเงินบำนาญแล้ว ไม่ควรหักเงินบำนาญชราภาพของผู้ประกันตนเพื่อประกันสุขภาพต่อ ควรใช้หลักการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข

3. ประเด็นที่ 3: การปรับปรุงสูตรค่าจ้างเฉลี่ยเพื่อใช้ในการคำนวณเงินบำนาญ เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ประกันตนที่มีลักษณะค่าจ้างแตกต่างกัน และช่วยให้ผู้ประกันตนส่วนมากได้รับบำนาญเพิ่มขึ้น มีการปรับค่าจ้างเฉลี่ยในการคำนวณบำนาญชราภาพจาก 60 เดือนสุดท้าย เป็นตลอดอายุการทำงานและปรับค่าจ้างที่ได้รับแต่ละปีให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน จะทำให้ค่าจ้างในอดีตมีมูลค่าใกล้เคียงกับปัจจุบันยิ่งขึ้น มีความเห็นว่าเป็นเหมาะสมและเป็นธรรม

ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมมีข้อสังเกต และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์

- (1) ควรพัฒนาทีมงาน Call Center ให้มีข้อมูลที่ชัดเจน การชี้แจงหรือตอบข้อซักถามให้ถูกต้องชัดเจน ซึ่งที่ผ่านมาตอบไม่ชัดเจนทำให้ผู้ประกันตนเสียผลประโยชน์ต้องออกจากระบบประกันสังคม
- (2) ควรปรับปรุงการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของสำนักงานประกันสังคมให้ครอบคลุมและทั่วถึงทุกคนทุกกลุ่มเป้าหมาย

2. การปฏิรูประบบบำนาญ

(1) หากขยายอายุเกิดสิทธิ กรณีผู้บำนาญเสียชีวิตหลังจากรับบำนาญไป 5 เดือน ผู้รับผลประโยชน์จะได้รับเงินจำนวนเท่าเดิมหรือไม่ เป็นระยะเวลาเท่าใด

(2) เงินบำนาญชราภาพควรจะได้รับเท่ากับค่าจ้างขั้นต่ำ

3. เงินสมทบ

(1) ควรขยายเพดานค่าจ้างจาก 15,000 บาท เป็น 20,000 บาท

(2) กรณีเคยเป็นผู้ประกันตามมาตรา 39 มานานกว่า 20 ปี ขาดส่งเงินสมทบ 3 เดือน ถูกตัดสิทธิต้องการจะขอคืนสิทธิให้กลับมาเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39 เหมือนเดิม

(3) การจ่ายเงินสมทบเป็นการจ่ายร่วมกัน 3 ฝ่าย คือนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลจ่ายเงินสมทบน้อยกว่า

(4) ควรปรับอัตราเงินสมทบเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาอัตราเงินเฟ้อในอนาคต

4. สิทธิประโยชน์

กรณีผู้ประกันตนไม่เคยใช้สิทธิกับกองทุนประกันสังคมเลย ควรคืนเงินให้ในช่วงบั้นปลายชีวิต หรือเฉลี่ยเป็นเงินคืนให้ทุกปี

สรุปผลที่ได้จากแบบสอบถาม (เฉพาะผู้ออกความเห็น)

ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 537 คน มีผู้สนใจตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 414 คน คิดเป็นร้อยละ 77.09 ของผู้เข้าร่วมประชุม

ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31 - 40 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้มากกว่า 30,000 บาท และส่วนใหญ่มีสถานะเป็นลูกจ้าง (ร้อยละ 59.70) รองลงมา มีสถานะเป็นนายจ้าง (ร้อยละ 33.01)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เพศ			
ชาย	84	20.29	20.34
หญิง	329	79.47	79.66
ไม่ระบุ	1	0.24	
รวม	414	100.00	100.00
กลุ่มอายุ			
≤ 30 ปี	82	19.81	19.81
31 - 40 ปี	122	29.47	29.47
41 - 50 ปี	103	24.88	24.88
51 ปีขึ้นไป	107	25.84	25.84
รวม	414	100.00	100.00

รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
สถานภาพ			
โสด	187	45.17	45.83
สมรส	187	45.17	45.83
หย่า/หม้าย	34	8.21	8.34
ไม่ระบุ	6	1.45	
รวม	414	100.00	100.00
วุฒิการศึกษา			
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	4	0.97	0.97
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	2.41	2.42
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	43	10.39	10.41
ปวส./อนุปริญญา	34	8.21	8.23
ปริญญาตรี	272	65.70	65.86
สูงกว่าปริญญาตรี	50	12.08	12.11
ไม่ระบุ	1	0.24	
รวม	414	100.00	100.00
สถานะ			
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	24	5.80	5.83
นายจ้างนิติบุคคล	30	7.25	7.28
นายจ้างบุคคลธรรมดา	106	25.60	25.73
ม.33	226	54.59	54.85
ม.39	20	4.83	4.85
อื่นๆ	6	1.45	1.46
ไม่ระบุ	2	0.48	
รวม	414	100.00	100.00
รายได้			
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000	8	1.93	1.95
5,001 – 10,000 บาท	16	3.87	3.90
10,001 – 15,000 บาท	67	16.18	16.34
15,001 – 20,000 บาท	74	17.87	18.05
20,001 – 30,000 บาท	109	26.33	26.59
มากกว่า 30,000 บาท	136	32.85	33.17
ไม่ระบุ	4	0.97	
รวม	414	100.00	100.00

ข้อมูลด้านการเกษียณอายุและบำนาญ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่วางแผนเกษียณเมื่ออายุ 60 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.42 รองลงมาเมื่ออายุ 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.79

วางแผนเกษียณอายุเมื่อ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
50 ปี	27	6.52	7.11
55 ปี	136	32.85	35.79
60 ปี	165	39.86	43.42
65 ปี	20	4.83	5.26
อื่นๆ	32	7.73	8.42
ไม่ระบุ	34	8.21	
รวม	414	100.00	100.00

ผู้เข้าร่วมประชุมวางแผนรายได้หลังเกษียณจากบำเหน็จบำนาญจากกองทุนประกันสังคมมากที่สุด รองลงมาคือ การออมและลงทุนส่วนตัว บำเหน็จจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ รายได้จากครอบครัว และการทำงานหลังเกษียณ ตามลำดับ

วางแผนรายได้หลังเกษียณ	ค่าเฉลี่ย
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.60
บำเหน็จจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	3.84
บำเหน็จบำนาญจากกองทุนประกันสังคม	4.15
การออมและลงทุนส่วนตัว	3.98
รายได้จากครอบครัว	3.30
ทำงานหลังเกษียณ	3.26
อื่นๆ	2.36

ความเห็นเพิ่มเติม

1. ควรเพิ่มการเก็บเงินสมทบมากขึ้น เพราะเมื่อเกษียณอายุจะได้มีเงินใช้ตอนเกษียณ
2. นอกจากรายได้ที่เป็นตัวเงิน (เงินบำนาญ) หลังจากเกษียณอายุควรมีสวัสดิการอื่น ๆ เพิ่มเติม
3. ควรเพิ่มจำนวนเงินบำเหน็จบำนาญประกันสังคม
4. มีการออมเงินกับสหกรณ์ของที่ทำงาน
5. มีการหารายได้เสริม

ผู้เข้าร่วมประชุมออมเงินระยะยาวเพิ่มเติมนอกจากประกันสังคมในลักษณะฝากธนาคารมากที่สุด รองลงมาคือ การทำประกันชีวิต กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซื้อพันธบัตร/สลากออมสิน และการลงทุนในกองทุน RMF/LTF ตามลำดับ

ลักษณะการออมเงินเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย
ฝากธนาคาร	3.58
ซื้อพันธบัตร/สลากออมสิน	2.80
ทำประกันชีวิต	3.10
ลงทุนในกองทุน RMF/LTF	2.45
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	2.94
อื่นๆ	2.33

ความเห็นเพิ่มเติม

1. ควรออมผ่านกองทุนประกันสังคมให้มากขึ้น
2. ส่วนที่เพิ่มจากการออมตามลักษณะการออมที่สอบถามไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ
3. ไม่ได้วางแผนการออมเงินไว้ แต่หลังจากการประชุมครั้งนี้จะเริ่มออมเงิน
4. ควรให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อจะมีเงินในวัยเกษียณมากขึ้น
5. จะซื้อหุ้นสหกรณ์เพิ่มเติม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.18) มีเงินออมสำหรับใช้ในยามเกษียณไม่เพียงพอ

มีเงินออม	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เพียงพอ	128	30.92	32.82
ไม่เพียงพอ	262	63.28	67.18
ไม่ระบุ	24	5.80	
รวม	414	100.00	100.00

ผู้ที่มีเงินออมเพียงพอ เนื่องจาก

1. วางแผนการออมมาตั้งแต่เริ่มทำงาน
2. ฝากเงินเป็นประจำรายเดือน
3. ใช้จ่ายอย่างพอเพียง
4. เนื่องจากทางบ้านทำธุรกิจและมีเงินเก็บมากพอ
5. ออมเงินจากการทำประกัน

ผู้ที่มีเงินออมไม่เพียงพอ เนื่องจาก

1. ภาระค่าใช้จ่ายมากทำให้ออมเงินน้อย
2. ค่าครองชีพค่อนข้างสูง
3. ไม่มีแผนการเงินที่ดีตั้งแต่เริ่มงาน
4. อัตราค่าครองชีพปรับเพิ่มขึ้น แต่ไม่สอดคล้องกับรายได้
5. เห็นว่าเป็นเรื่องอนาคต

ความเห็นเพิ่มเติม

1. ควรออมในสัดส่วนที่เหมาะสมตั้งแต่เริ่มมีรายได้
2. ยังไม่ทราบเพราะยังไม่ได้ปลดเกษียณ
3. สถานะค่าครองชีพในอนาคตจะสูงขึ้นเรื่อยๆ
4. ควรมีการบังคับใช้กฎหมายกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกับทุกองค์กร
5. ควรมีแนวทางให้มีเงินหลังเกษียณ และมีเงินสะสมเพียงพอต่อการดำรงชีพ พร้อมสวัสดิการ

ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่คิดว่ารายได้หลักหลังเกษียณ/ยามชรามาจากการออมเงินด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาเป็นการพึ่งสวัสดิการภาครัฐ การต่ออายุการทำงาน และการพึ่งพิงลูกหลาน ตามลำดับ

แหล่งรายได้หลังเกษียณ	ค่าเฉลี่ย
พึ่งสวัสดิการภาครัฐ	3.40
ออมเงินด้วยตนเอง	4.12
พึ่งพิงลูกหลาน	2.37
ต่ออายุการทำงาน	2.93
อื่นๆ	2.06

ความเห็นเพิ่มเติม

1. ประกอบอาชีพส่วนตัว
2. มีงานทำจะได้เก็บเงินได้ตลอด
3. พึ่งพาตนเองดีที่สุด
4. พยายามหางานที่เหมาะสมกับตัวเองเมื่อหลังเกษียณ
5. รัฐบาลต้องปรับเปลี่ยนแผนนโยบายให้เร็วที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.52) เห็นด้วยกับการขยายอายุเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพจากอายุ 55 ปี ออกไปเพื่อให้ผู้ประกันตนมีระยะเวลาในการออมเพิ่ม

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เห็นด้วย	264	63.77	67.52
ไม่เห็นด้วย	127	30.68	32.48
ไม่ออกความเห็น	23	5.55	
รวม	414	100.00	100.00

ผู้ที่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. ควรเป็นอายุ 60 ปี เพราะยังมีความสามารถทำงานได้
2. ได้ขยายระยะเวลาในการรับสิทธิประโยชน์ต่อไป
3. ได้รับบำนาญในแต่ละเดือนเพิ่มขึ้น
4. เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. แรงงาน
5. อายุที่ 55 - 60 ปี ยังมีศักยภาพในการทำงานได้

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. อายุ 55 ปี บางคนอาจไม่สามารถทำงานต่อได้
2. สภาพร่างกายไม่เอื้อต่อการทำงาน
3. ถ้าได้รับบำนาญชราภาพเร็ว จะสามารถบริหารเงินได้ดีกว่าตอนที่อายุมากเกินไป
4. ปัญหาด้านสุขภาพของประชากรในปัจจุบัน ทำให้ประชาชนมีอายุการทำงานที่สั้นลง
5. ตั้งเป้าหมายเกษียณอายุ 55 ปี จะนำเงินไปทำธุรกิจส่วนตัว

โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.55) เห็นว่าอายุที่เกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพควรเป็นอายุ 60 ปี และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51.60) เห็นว่าอายุเกิดสิทธิในอีก 10 ปีข้างหน้าควรเป็นอายุ 60 ปี

อายุที่เกิดสิทธิ (ปัจจุบัน)	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
50	13	3.14	5.18
55	53	12.80	21.11
60	157	37.92	62.55
65	13	3.14	5.18
อื่นๆ	15	3.63	5.98
ไม่ออกความเห็น	163	39.37	
รวม	414	100.00	100.00

อายุที่เกิดสิทธิ (อีก 10 ปี)	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
50	12	2.90	5.48
55	17	4.11	7.76
60	113	27.29	51.60
65	42	10.15	19.18
อื่นๆ	35	8.45	15.98
ไม่ออกความเห็น	195	47.10	
รวม	414	100.00	100.00

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.49) เห็นว่าควรขยายอายุรับบำนาญชราภาพ ด้วยวิธีการสมัครใจมากกว่าการใช้วิธีบังคับ

วิธี	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
สมัครใจ	217	52.41	79.49
บังคับ	56	13.53	20.51
ไม่ออกความเห็น	141	34.06	
รวม	414	100.00	100.00

ความเห็นเพิ่มเติม

1. เนื่องจากแต่ละคนมีความจำเป็นที่แตกต่างกัน ควรเป็นแบบสมัครใจ
2. ควรให้ได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลเหมือนเดิม
3. ควรกำหนดให้ผู้ประกันตนสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์ทดแทนได้
4. อายุ 55 ปี ยังมีความสามารถในการทำงานได้ดี หาเลี้ยงชีพได้

แนวทางการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ (ร้อยละ 77.73) โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 2 คือ ควรดำเนินการขยายอายุรับบำนาญชราภาพตามหลักสากล รับบำนาญจืดชืด หากไม่สามารถทำงานจนถึงอายุรับบำนาญได้ (ร้อยละ 32.69) รองลงมาเห็นด้วยกับแนวทางที่ 3 และแนวทางที่ 4 เท่าๆ กัน (ร้อยละ 22.52) คือ แนวทางที่ 3 ควรขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพตามหลักสากล และสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง และแนวทางที่ 4 ขยายอายุรับบำนาญขั้นต่ำเฉพาะผู้ประกันตนใหม่ สำหรับผู้ประกันตนเดิมสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ แต่เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยกับการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพคือ เลือกแนวทางที่ 1 คงอายุเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพไว้ที่อายุ 55 ปี เงื่อนไขและเงินบำนาญแบบเดิมอยู่ที่ร้อยละ 14.28

แนวทางที่เลือก	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
แนวทางที่ 1	59	14.25	14.28
แนวทางที่ 2	135	32.61	32.69
แนวทางที่ 3	93	22.46	22.52
แนวทางที่ 4	93	22.46	22.52
อื่นๆ	33	7.97	7.99
ไม่ออกความเห็น	1	0.25	
รวม	414	100.00	100.00

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 1 (ไม่เห็นด้วยกับการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ) มีความเห็นว่า

1. สามารถเลือกได้ว่าจะเกษียณตอนอายุ 55 ปี หรือจะเลือกที่จะทำงานต่อไปจนครบอายุ 60 ปี
2. ทุกคนจะได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน
3. จะได้มีเงินออมมากขึ้น
4. การทำงานของแต่ละคนควรไม่เกินอายุ 50 ปี แต่บางคนที่สามารถทำงานได้ให้อุ่นใจจนครบอายุ 55 ปี ถึงเกษียณอายุ
5. มีความเหมาะสมอยู่แล้ว

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 2 มีความเห็นว่า

1. เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้น
2. คนไทยมีสุขภาพไม่แข็งแรงบางคนไม่สามารถทำงานต่อได้
3. ได้รับเงินก้อนไปลงทุน เมื่อเกษียณยังมีเงินก้อนไว้ได้ใช้
4. สิทธิประโยชน์จะได้เท่าเทียมกันและจะได้มีเงินออมในระยะยาว
5. สมเหตุสมผลและกองทุนมีความมั่นคง

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 3 มีความเห็นว่า

1. มีเงินก้อนหนึ่งไว้เป็นทุนเมื่อถึงเวลาได้รับเงินบำนาญเพื่อเลี้ยงชีพตัวเอง ควรเพิ่มสวัสดิการการรักษาพยาบาลเพื่อรักษาตัวเองจะได้ไม่เดือดร้อน และมีสิทธิเลือกรับการประกันสุขภาพต่อเนื่อง
2. ควรให้สิทธิตามความสมัครใจของผู้ประกันตน
3. สามารถนำเงินก้อนไปทำธุรกิจหลังเกษียณอายุ
4. เมื่อเกิดความจำเป็นที่ต้องใช้เงิน สามารถนำส่วนที่ออมไว้มาใช้ก่อนได้
5. บางบริษัทไม่มีสวัสดิการให้ผู้ประกันตน และผู้ประกันตนอาจมีความจำเป็นใช้เงินเพื่อการจ่ายหนี้ในช่วงเวลาที่ต้องออกจากงาน

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 4 มีความเห็นว่า

1. สามารถเลือกได้ ไม่บังคับมากเกินไป และมีการเพิ่มอัตราในการสะสมเงินสมทบ
2. ไม่ลดรอนสิทธิผู้ประกันตนเดิม มีสิทธิได้รับประกันสุขภาพต่อเนื่อง
3. เปิดโอกาสให้มีทางเลือกกับผู้ประกันตนรายเดิม ส่วนรายใหม่ควรมีระยะเวลาออมที่มากพอ
4. ผู้ประกันตนเดิมจะได้นำเงินบำนาญไปใช้ประโยชน์บางส่วน
5. มีทางเลือกให้กับผู้ประกันตน

ผู้ที่เลือกแนวทางอื่นๆ มีความเห็นว่า

1. ต้องการให้ใช้แนวทางที่ 3 ในกรณีเงินบำนาญ และเมื่อครบอายุให้จ่ายเป็นเงินบำนาญตามแนวทางที่ 4 โดยจ่ายเงินสมทบหักจากบำนาญ เพื่อช่วยในการรักษาพยาบาลตลอดชีวิต
2. ควรนำแนวทางที่ 4 แนวทางที่ 2 และแนวทางที่ 3 มารวมกัน
3. ควรพิจารณาส่วนดีของแนวทางต่างๆ มารวมกัน โดยสามารถเลือกได้ และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่ผู้สูงอายุจะได้รับ
4. การขยายบำนาญควรทำด้วยความสมัครใจไม่ใช่การบังคับ
5. ควรกำหนดแนวทางให้ผู้ประกันตนสามารถเลือกอายุเกิดสิทธิ เลือกรับบำนาญหรือบำนาญเลือกนำส่งเงินสมทบเพิ่ม และการเพิ่มอัตราบำนาญ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82.87) เห็นด้วยกับการที่ผู้รับบำนาญสามารถเลือกรับการประกันสุขภาพต่อเนื่องหลังจากการเป็นผู้ประกันตนได้ โดยยอมให้สำนักงานประกันสังคมหักบำนาญส่วนหนึ่งเป็นเบี้ยประกันสุขภาพ

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เห็นด้วย	295	71.26	82.87
ไม่เห็นด้วย	61	14.73	17.13
ไม่ออกความเห็น	58	14.01	
รวม	414	100.00	100.00

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. เพื่อไว้ใช้ยามเข้ารับการรักษา
2. ผู้ประกันตนเมื่อเกษียณแล้วโรคร้ายตามมาต้องใช้เงินมากขึ้น
3. ผู้ที่อายุมากมีโอกาสที่จะมีอาการป่วยค่อนข้างรุนแรง เป็นหนัก

4. การดูแลสุขภาพต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง
5. มีหลักประกันด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. บางคนไม่มีโรคประจำตัว และอาจไม่ได้ใช้สิทธิ
2. ปัจจุบันมีสิทธิบัตรทองดูแลคนชรา หากหักเงินบำนาญส่วนหนึ่งเพื่อเป็นเบี้ยประกันสุขภาพ สิทธิรักษาไม่ควรเทียบเท่ากับบัตรทอง (ควรดีกว่า)
3. การประกันสุขภาพหลังเกษียณควรเป็นสวัสดิการจากรัฐบาล
4. มีหลักประกันถ้วนหน้าแล้ว
5. ผู้รับบำนาญได้รับเงินน้อยอยู่แล้ว ไม่ควรหักเบี้ยประกันสุขภาพ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.00) เห็นด้วยกับการปรับสูตรการคำนวณบำนาญจากค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย เป็นการคำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยตลอดอายุการทำงาน โดยปรับมูลค่าของค่าจ้างแต่ละปีให้เป็นมูลค่าปัจจุบันก่อนนำมาเฉลี่ย

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เห็นด้วย	288	69.57	83.00
ไม่เห็นด้วย	59	14.25	17.00
ไม่ออกความเห็น	67	16.18	
รวม	414	100.00	100.00

ผู้ที่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. เพื่อความยุติธรรมทั้งแก่ทั้ง 2 ฝ่าย ควรนำค่าจ้างทุกเดือนมาเฉลี่ย ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้ประกันตนที่รายได้ลดลง เมื่ออายุมากขึ้นทำให้ค่าจ้างที่นำมาคำนวณไม่ลดลง แต่ไม่เป็นผลดีสำหรับผู้ประกันตนที่รายได้เพิ่มขึ้น
2. มีความเป็นธรรมมากกว่า เพราะเป็นค่าเฉลี่ยอายุการทำงาน
3. หากออกจากงานแล้วไปสมัครผู้ประกันตนมาตรา 39 จะได้รับเงินบำนาญเพิ่มขึ้น
4. เป็นมูลค่าที่แท้จริงตามค่าเงินเพื่อที่เพิ่มขึ้นทุกปี
5. เกิดความเป็นธรรมกับผู้ประกันตนที่ออกจากการทำงานก่อนวัยอันควรเพิ่มขึ้น

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. อาจจะทำให้ฐานเงินเดือนที่นำมาคิดบำนาญลดลงสำหรับคนที่ฐานเงินเดือนสูง
2. อัตราค่าจ้างส่วนใหญ่จะเพิ่มขึ้นตามอายุงาน ถ้าคำนวณค่าเฉลี่ยตลอดอายุงานจะทำให้ค่าเฉลี่ยน้อยลง
3. ควรคำนวณจากเงินเดือน 12 เดือนสุดท้าย หากเป็นรายได้รายวันให้คำนวณตามวัน หากเป็นรายเดือนให้คำนวณตามเดือน
4. การใช้ 60 เดือนสุดท้ายน่าจะดีกว่า เนื่องจากการปรับเงินเดือนในอดีตเป็นค่าปัจจุบันตามค่าครองชีพในแต่ละปีมีความไม่แน่นอน
5. การคำนวณตามสูตรเดิมดีอยู่แล้ว

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. แนวทางที่นำมาเสนอบางกรณี เช่น ผลประโยชน์หรือการคิดตัวอย่างอาจจะยังไม่ชัดเจน
2. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์รับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์
3. ควรมีการปรับสูตรในการคำนวณเงินบำนาญชราภาพแบบใหม่ เนื่องจากเงินที่ประกันสังคมจ่ายในทุกวันนี้ หากผ่านไปอีก 10 - 20 ปี มูลค่าเงินที่จ่ายมีค่าลดลงมาก
4. ควรพิจารณาให้มีการประกันสุขภาพต่อหลังเกษียณเป็นกรณีเร่งด่วน เพราะผู้ประกันตนที่ใกล้จะเกษียณจะได้ใช้สิทธิทันเวลา โดยหักจากเงินบำนาญและควรแจ้งจำนวนเงินที่จะหักเป็นเบี้ยประกันสุขภาพ
5. เป็นหลักประกันที่ดีของลูกจ้างในระบบ แต่จำนวนเงินที่ได้รับรายเดือนน้อย ไม่เพียงพอ รัฐบาลควรช่วยสมทบมากกว่านี้ ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจค่าครองชีพ

